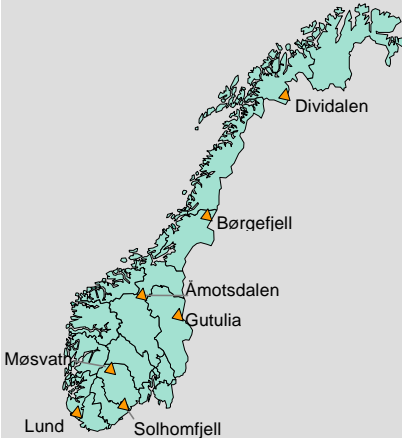

Program for
naturovervåking

Naturovervåking i Møsvatn – resultater 2010

Hvor foregår naturovervåkingen?

Program for terrestrisk naturovervåking

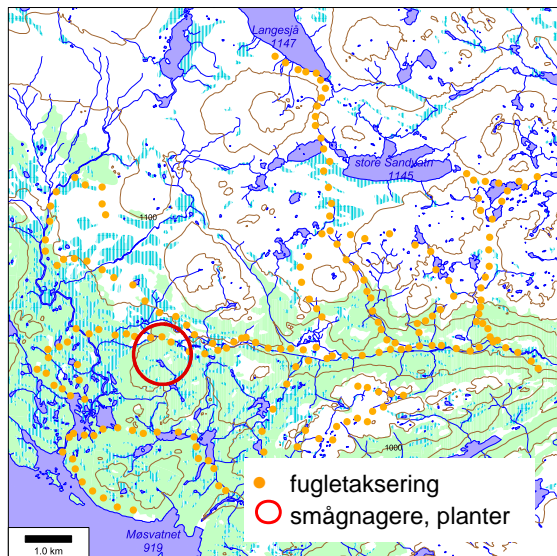
- overvåking av planter og dyr i vanlig norsk skog og fjell
- startet i 1990
- foregår i 7 områder
- organisert av Direktoratet for naturforvaltning (DN)
- gjennomført av Norsk institutt for naturforskning (NINA)

Mål for naturovervåkingen

- gi grunnlag for å bedømme langsiktige endringer i naturen
- påvise utviklingstendenser over tid og geografiske forskjeller
- på et tidlig tidspunkt oppdage effekter av menneskelig påvirkning på økosystemer og artsmangfold
- skille menneskeskapt endringer fra naturlige variasjoner

Kontaktpersoner

- NINA: Erik Framstad (erik.framstad@nina.no)
- DN: Reidar Hindrum (reidar.hindrum@dirnat.no)

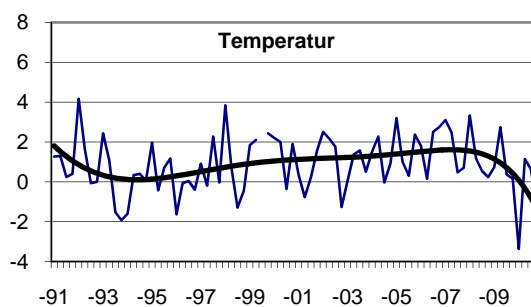

Mindre forurensning og mildere klima gir framgang for planter på bakken og lav på bjørkestammer

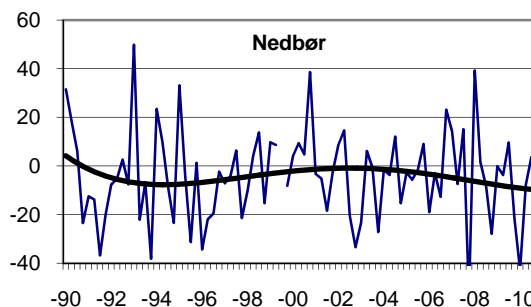
- Flere plantearter har gått fram i perioden 1997-2007
- Meget god tilstand for lav på bjørketrær, med økt dekning og redusert skadeomfang
- Oppgang i ungeproduksjon for jaktfalk og kongeørn i 2010
- Knappt noen produksjon for ryer i 2009-10
- Antall registrerte spurvefugl redusert siden 2007
- Smågnagere har typiske regelmessige bestandsendringer, med oppgang til lav topp i 2009-10 etter lav bestand i 2007-08
- Angrep av bjørkemålere i år 2000 har gitt økt dekning for graset smyle og endret forekomst for fugler og smågnagere i årene etter

Mildere klima fram til 2010, men noe tørre enn normalt midt på 1990-tallet og etter ca 2003

Gjennomsnittlig avvik i måneds-middeltemperatur (°C) fra 30-årsnormalen (1961-90) pr kvartal fra desember 1989 til november 2010. Verdier over 0 viser temperatur over normalen.

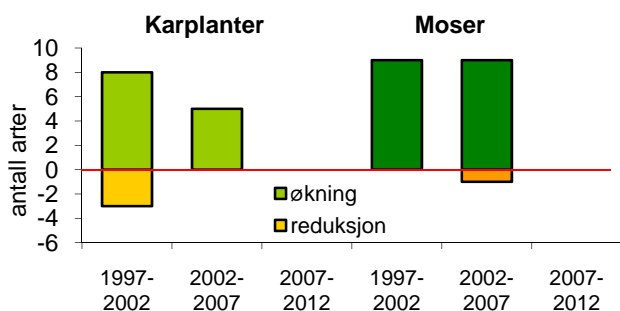
Gjennomsnittlig avvik i måneds-nedbør (mm) fra 30-årsnormalen (1961-90) pr kvartal fra desember 1989 til november 2010. Verdier over 0 viser nedbør over normalen.

Resultater for overvåkingsområdet i Møsvatn i 2010

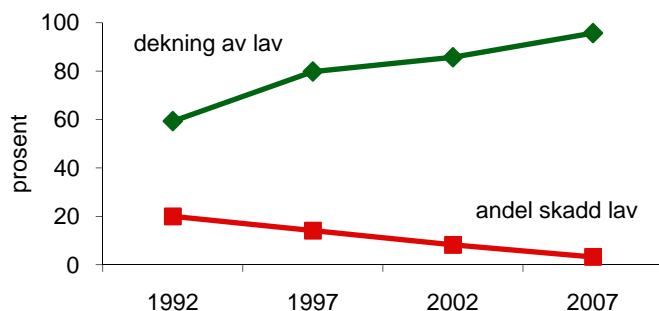
Sterk framgang for planter 1997-2007

- mange registrerte plantearter ved Møsvatn
- antallet registrerte arter varierte, fra 125, til 133 og 121

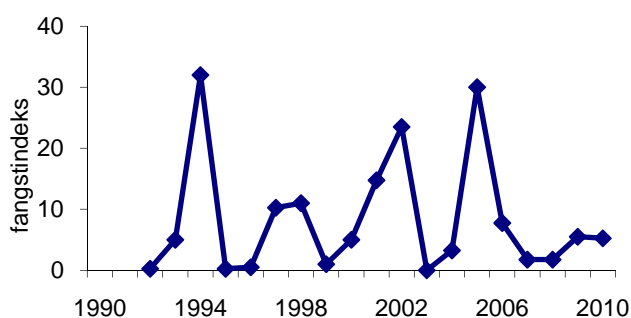
Meget god tilstand for lav på trær

- økt dekning av lav på bjørketrær
- stadig lavere skadeomfang

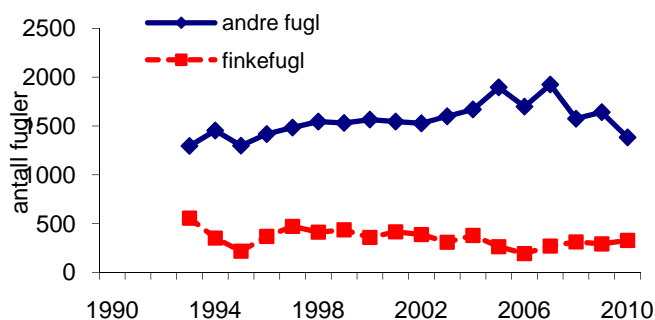
Typiske bestandssvingninger for smågnagere

- oppgang til lav topp i 2009-10

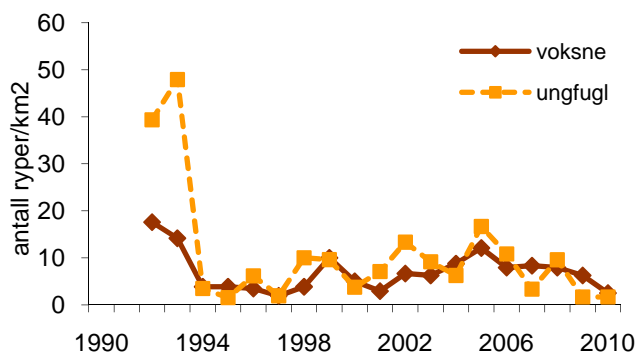
39 arter av spurvefugl observert i 2010

- redusert bestand for spurvefugl, etter topp i 2007
- relativt lav bestand av finkefugl de siste årene

Liten bestand av lirype i 2010

- svært lav produksjon i 2009-10

Bedret produksjon for rovfugl i 2010

- litt oppgang for jaktfalk
- middels produksjon for kongeørn

